

KULTUR

MARTIN LINSTER (1956-2017)

„Politik ass Theater“

Renée Wagener

De leschte Weekend huet eis déi traureg Noriicht vum Doud vum Martin Linster erreecht. Amplaz vun engem Noruff op e laangjäregge Mataarbechter vun eisem Projet drécke mer op dëser Plaz e Portrait vun him aus dem Joer 2004 of. Hien erzielt eis a sengen eegene Wierder, wéi hie säi Beruff a säi Schafe gesäit.

Wie vill duerch d'Stad kënnst, huet de Fotograf Martin Linster bestëmmt scho begéint. De Fotograf vum „Lëtzebuerger Land“, deem ëmmer op der Plaz ass, wann et e politesche Moment ze knipse gëtt, weist elo eng Auswiel vu sengen Fotoen aus de leschte Joren.

„Dee wéivillte Kaffi ass dat, deen s de de Moien hei drénks?“ „De véierten. Neen, nach zwee doheem.“ Et ass hallwer néng. Mir setzen am „Interview“, deem Café am Stadzentrum, wou een nach en uerdentleche Kaffi kritt, een deen inspiréiert, wéi de Martin Linster seet. A wou een de Martin zënter zwanzeg Joer ëmmer mol rëm ka begéinen - zum Beispill moies, ier en op den Tour geet. „Hei hunn ech all d'Zeitunge beienaner, da gesinn ech, wat alles an der Press ass, an déi Themen, déi vläicht Theme vun der Woch ginn. A well ech vläicht scho Kollegen hei begéinen.“ De Martin ass Fotograf, oder besser: Fotojournalist. Et gesäit ee sengem Kannerge-

Gréngespoun 421, 27.02.1998

siicht et net of: Hien huet net nëmme schonns 48 Joer, mä och nach eng seriö Ausbildung. Mat uechtzeng huet hien ugefaangen ze fotograféieren an och ze entwéckelen, fir d'Scouter. Hien huet eng Rei vu Jobbe gehat, och emol am „Interview“ geschafft, an iergendwann no enger Léierplaz gesicht. Vun engem Patron bei deen aneren huet hien seng Léier fäerdeg gemaach, an du wor en eng Rei Jore bei der Agence Imedia. „Industriefotografie“ nennt hien dat haut.

Firwat Fotojournalismus an net einfach Fotografie? Portrait, fënnt hien, ass net seng Stärkt. „A beim

Fotojournalismus kënnst de mat alles a Kontakt, ob dat Politik ass, du kënnst an d'Visite guidée vun enger Fabrik eran, et weist een der säi Fuerschluslabo, Spideeler, et ass d'Themevielfalt vum Fotojournalismus, déi s de soss néierens kriss. Ech leeë mech guer net gär op eppes fest.“

1997 krut de Martin proposéiert, als feste Freelance fir eng Zeitung ze schaffen: de „Gréngespoun“, Virgängerin vun der woxx. – „Du sinn ech mol méi gefrot ginn. D'huet mech ni iergend e Journalist virdru gefrot.“ Ganz zefridde wor en do net, wéinst der schlechter Drockqualitéit zum Beispill. Mä et wor säi Sprangbriet: Hie gouf vum „Lëtzebuerger Land“ ugeschwat, an huet dunn do seng berufflech Heemecht fonnt. Wéi d'„Land“ 1999 säi Layout geännert huet, ass voll op den Apport vum Martin sengen Fotoe gesat ginn. Haut wär d'Zeitung bal net méi ouni se denkbar. Bei der d'Fro, a wéiwäit hien zënterhier eng fotografesch Evolution matgemaach huet, dréckt e sech: „Ech gesi mäi Stil nach net als fäerdege Stil un.“ An: „Et mécht een all Joer zwou oder dräi gutt Fotoen. A wann een der méi mécht, dann iwerhëlt ee méi.“ Duerfir kuckt hien och keng Televisioun, liest léiwere Fotobicher a léisst sech do inspiréieren, mol vun deem engen, mol vun deem aneren. An elo wëllt hien emol e Joer

mat digitaler Fotografie experimentéieren. Awer nëmme fir déi faarweg Fotoen, fir Schwarz-Wäiss geet hie weider an d'Dunkelkammer: „Interpretatioun, net Manipulatioun.“ A wa bis an der Dunkelkammer de Radio opgedréit ass, „da bass de eleng mat der Musek, mat dengem Negativ, mat denger Luucht, der Belichtung, 't léist jiddwereen dech mat Rou.“

Fir d'föfzeg Joer vum „Lëtzebuerger Land“ ass an der Galerie „Alimentation générale“ eng Ausstellung mat sengen Fotoen ze gesinn. Et ass déi zweet, an der Zäit vum Bosnie-Krich hat hie mat sengem Kolleg Boris Kremer déi fotografesch Andréck vun enger Rees an d'Krichsgebitt ausgestellt. Dat wor eng vun zwou Erfarungen, déi de Martin Linster ganz déif markéiert hunn. Déi zweet wor d'Fliegerkatastroph um Findel. An deenen zwee Fäll huet hie Läiche vun no gesinn. Dat eleng wor en déiwe Schock, mä geschockt wor hien och iwwer d'Verhale vun anere Fotojournalisten, well hie seng eegene Grenzen ganz anescht setzt: „Ech maache keng Fotoen dovun. Si hu gestridde fir d'Läichen ze fotograféieren. Wat soll dat?“ De Martin huet och soss vill un der Vergaangenheet ze knaen: Krankheet, Leit déi ëm ewechgestuerwe sinn.

Mä zeréck zu där neier Ausstellung. Et ass eng „politesch“ Ausstellung, déi ee sou kuerz virun de Wahlen och als fotografesche Bilan vun dëser Regierung ka betruechten: Ze gesi gëtt et Fotoe vu Schlësselmomenten, wéi d'„Opération Milano“ oder d'Manif géint den Irak, awer och vum politeschen Establishment. Besonnesch do kënnst dem Martin seng Spezialitéit voll eraus: Situationskomik an Ironie. Et ass net bal eng Foto dobäi, wou net en „Décken“ op d'Schëpp geholl gëtt. Op dat de Juncker an d'Hennicot's a Gummisstiwwele sinn, d'Regierung op der Tribün beim Tour de France oder d'Konkurrenz tëscht engem schicken Dammenhutt an dem Bëschof senger Mitra, de Martin Linster huet den Don, déi speziell Momenter z'erwächen, déi d'Leit herno schmunzelen dinn. „Se gi sech jo an der Chamber sou

Gréngespoun 487, 15.01.1997

De Martin Linster war Mëtt den 1990er-Jore Mataarbechter vum woxx-Virgänger GréngeSpoun. Och duerno gouf et vill Kontakter, an hien ass oft an der Redaktioun passéiert, fir vu sengen neiste Projeten ze erzielen.

FOTO: RENÉE WAGENER

seriös, da kann een se och no bausen aneschtens weisen," fënnt hien. Mä fir hien huet et och vill mat Gedold ze dinn: „Ech hu gewaart bis d'Situatioun komesch war an da gedréckt. Wann ech net zefridde sinn, wann se alleguerten do sinn a jiddwereen drop ballert, da bleiwen ech do bis jiddweree fort ass. Ech sinn och, well ech fir eng Wochenzeitung schaffen, net sou an deem Drock vun: Ech muss op deen nächste Rendez-vous.“

Mä zugläich ass dës Ironie awer och Kritik. Soll ee sech eppes dobäi denken, datt déi heiansdo méi staark a senge Fotoen erauskënnt ewéi an den Artikelen, déi se illustriéiere sollen? De Martin gesäit sech op alle Fall net als politesche Fotograf: „D'Foto mam Marie-Josée Jacobs an Aktioun op enger Bühn ass och dobäi fir ze soen: Wat en Theater.“ Mä Déieren oder Planzen, dat ass och net säin Truc: „Ech hunn d'Gedold net. D'Déieren, d'Natur an d'Planzen, do brauchts de nach méi Zäit fir et schéin ze maachen.“ A Sport? „Keng Anung vun engem Abseits, do kréien ech d'Situatioun net mat. Wann do ee päft um Terrain, da froen ech mech: Firwat päft deen dann.“ Nach éischter géif hie sech fir de Film interesséieren: „Dat hunn ech an enger Form wëlle. Well heiansdo sou Situatiounen sinn, wou ech soen: 't ass besser gefilmt. An amplaz dann iwwert d'Televisioun hierzefalen,

maach et besser. Ech géif gär Reportagen maachen, mä an engem Bild ass et schwéier duerzestellen.“

„Ech sinn deen eenzege Fotojournalist, dee méi wéi dräi Zeitungen den Dag liest, an dann och schonn d'Spill e bësse weess. Do brauch ee keng Tuyaue vun engem Journalist ze kréien, mä dat versteet een dann. Ech kennen se alleguerten, ech kann der och eng Vouel-Regierung opsoen.“ De Martin weess Bescheid an ass ëmmer op der Plaz, och ouni Auto a Führerschäin. Wann net grad een e mathëllt, fiert hie mam Zuch a mam Bus. Duerfir huet hien och sou vill Zäit fir ze liesen.

Wat him wichteg ass, ass seng Onofhängegkeet: „Wann den éischte Mee de Castegnaro do trëppelt - dat éischt ass, d'Fotografie ginn dem Castegnaro Moie soen. Ech kucken, datt ech en erwësche wou en eng Dommheet mécht. Si ginn nach just Moie soen, dann hu se jo schonn hir Onofhängegkeet verluer. Ech si just mat jiddwerengem héiflech, ech lafen deenen net no.“

Datum vun der éischter Publikatioun ënnert dem Titel „Ech waarde bis d'Situatioun komesch ass“, woxx 730, 30.1.2004

GréngeSpoun 410, 12.12.1997

TABLE RONDE

Zweet Phas vum Medieprojet vu radio 100,7 a Wochenzeitung woxx

D'JOER, DAT D'WELT VERÄNNERT HËT

D'Oktoberevolutioun vun 1917 a Russland huet d'Fro no der zukünfteger Wirtschaftsuordnung konkret zougespëtzt, déi schonn zënter Joerzéngten theoretesch diskutéiert gi wor. Dat huet een och zu Lëtzebuerg gespuert. An der Gewerkschaftszeitung „Die Schmiede“ housch et den 1. Dezember 1917: „Im Kampfe für die Arbeiter gegen das Kapital ist nur ein Hüben und Drüben. Der für das erstere ist, kann nicht für das letztere sein, keiner kann zwei Herren dienen. Drum heißt es auch jetzt nicht 'Fort mit dem Klassenkampf', sondern der Schlachtruf lautet 'Her mit dem Klassenkampf!'“

Ëm déi „Grouss Sozialistesche Oktober-Revolutioun“ an hir Suite fir Europa a fir Lëtzebuerg geet et am Hierschtprogramm vum gemeinsame Medieprojet vun der Wochenzeitung woxx a vum Radio 100,7. A wéiwäit hat se en Afloss op d'Reform vun der Lëtzebuerger Verfassung, déi zënter Hierscht 1917 virbereed gouf? A wat hat se mat der Fro vum Selbstbestimmungsrecht vun de Vëlker ze dinn, déi fir dat klengt Land ëmmer méi wichteg ginn ass?

Am Mëttelpunkt steet awer déi grouss Fro, wéi eng Bedeutung d'Oktoberevolutioun haut nach fir déi fortschrëttlech Parteien huet, an ob de Géigesaz Reform vs. Revolutioun am 21. Joerhonnert nach eng Roll spillt.

Ëffentlech Table ronde

РЕФОРМ ОДЕР РЕВОЛЮЦІЯ?

D'politesch Parteien haut an d'Ierfschaft vun 1917

Méindeg, den 13. November 1917 um 19:00
Kasemattentheater Bouneweg

Virun honnert Joer huet d'Fro d'Leit beweegt, ob eng besser Welt am kapitalistesche System méiglech wier. Vill sinn der op d'Strooss gang, well se mat dësem System brieche wollten. A Russland koum d'Oktoberevolutioun, an de Kommunismus huet sech duerchgesat, an aneren europäesche Länner gouf zumindest d'Monarchie a Fro gestallt. Och zu Lëtzebuerg koum et zu enger revolutionärer Beweegung, déi sech awer net duerchgesat huet.

Ass déi Fro no Reform oder Revolutioun haut nach aktuell? Oder kann een se, 100 Joer duerno a méi wéi e Véirelsjoerhonnert nom Fall vun der Berliner Mauer, ad acta leeën? Stellt sech d'Fro iwwerhaupt nach fir déi politesch Parteien, déi fundamental Ännerungen an eiser Gesellschaft ustriewen? Mat eise Gäscht wëlle mer iwwert d'Selbstverständnis vun de lénke Parteien haut schwätzen.

Et diskutéieren:

- Robert Garcia (Déi Gréng),
- Alain Herman (KP),
- Ginette Jones (LSAP),
- Serge Urbany (Déi Lénk)

Moderatioun: Radio 100,7 a Wochenzeitung woxx.

Diffusioun vun der Table ronde um radio 100,7:

Sonndeg, den 19. November um 19:30 Auer.

Méi Infoen op 1917.woxx.lu/ an op

www.100komma7.lu/article/wessen/1917-e-joer-dat-d-welt-verannert-huet